

Amateurtuindersvereniging de Pioniers

Bezoekadres:

Köglaan 30, 3571 PZ Utrecht
secretaris@depioniers.nl
www.depioniers.nl

Postadres:

Postbus 13017, 3507 LA Utrecht

Redactie: Evelien Pullens

Layout: Evarien Tuitert

In dit nummer

Van het bestuur	2
Salamander	2
De speeltuin	3
Oud & nieuw	4
Onze nieuwe voorzitter Caroline Provily	5
Interview met Paul van Kan	6
Tip van de maand	6
Buurman weet beter	7
Gehiedenis van het plein	8
Een huis voor de ringslang	9

Van de redactie

“Koffie of wil je frietjes? Ik ga de frituur vast aanzetten,” een vrolijke Clair begroet me in de kantine. Ik neem een kopje koffie en ga buiten kijken.

Daar loop ik een enthousiaste Ludy tegen het lijf. “Ik heb net tijdens een tuindienst de gasflessen verplaatst met een sterke jonge man. Dat ging lekker vlot.” Anton van de winkel en Quinta zijn op zoek naar een waterpak, want Quinta wil de sloten schoonmaken.

Een moeder met twee kindjes is op weg naar de speeltuin. Oh jee. Rood-witte linten om het klimrek. “Jullie mogen op de wip jongens,” roept ze “Vervelend he, dat de speeltuin is afgesloten,” zeg ik. “Maakt niet uit, hoor,” antwoordt de moeder, “De kinderen hebben pret.” Een man duwt een rolstoel met zijn oude moeder langs de beleefstuin. “We gaan hier altijd even langs,” vertelt hij “Dan ruiken we aan de planten en bekijken hoe het langzaam uit komt.” Hij probeert de QR code. Die doet het nog steeds niet. “Snap ik wel hoor,” zegt hij “Het is allemaal vrijwilligerswerk. Dan kan niet alles maar meteen

geregeld worden.” In de beleefstuin zijn ze aan het werk. Er zijn natuurlijk genoeg uitgebloeide planten weg te halen om ruimte te maken voor al het nieuws wat gaat groeien. Ze zijn blij dat de wilg achterin geknot is door de zaagploeg, met de wilgentakken maken ze een nieuw hek. Paul van Kan loopt met Marysia langs de border van het plein om te kijken hoe het er voor staat.

In deze nieuwsbrief een interview met Paul van Kan, die aan de wieg staat van veel ‘groene’ initiatieven op onze verenging. Ook aandacht voor de nieuwe voorzitter Caroline Provily. Wat is er toch met de speeltuin? Wat is een slangenhoop en hoe onderhoud je de sloot? En we zetten kleine beestjes in het zonnetje, insecten en de salamander.

Evelien Pullens

KOM JE OOK?

Agenda

Algemene Ledenvergadering (ALV)

3 juni 14:00 - 16:00 uur

GroenMoetjeDoenDag

11 juni

Van het **bestuur**

En dan ben je opeens gekozen tot voorzitter van 'de Pioniers'. En mag ik mijn eerste stukje schrijven voor de nieuwsbrief.

Sinds ik op 19 maart het stokje van Tjitske heb overgenomen, voel ik me meer dan ooit een Pionier. Volgens Wikipedia is een pionier een persoon, die zich in onbekend land vestigt en een nieuw bestaan opbouwt. Want wat lopen er veel onderwerpen waarin ik nog een weg aan het vinden ben!

Om er een paar te noemen: Een nieuw Beheerplan voor de komende 10 jaar; Aanpassing Statuten, die op de ALV van

3 juni in stemming zal worden gebracht; In kaart brengen van mogelijke gevolgen voor enkele aangrenzende tuinen als gevolg van de Nieuwbouw op het scoutingterrein;

“Volgens Wikipedia is een pionier een persoon, die zich in onbekend land vestigt en een nieuw bestaan opbouwt.”

Odense: doorgaan of terug naar Podium Oost; Subsidie aanvragen voor onder andere het voedselbosrand; Passende oplossing

zoeken voor het momenteel afgekeurde deel van de speeltuin.

Kortom een hele lijst. En dat met een klein bestuur van 5 personen en nog een openstaande vacature voor Secretaris. Daarnaast zijn er meerdere commissies met enthousiaste leden, die we nadrukkelijker zullen betrekken bij de ontwikkeling van onze vereniging.

Ook actief worden? Laat het weten!

Caroline Provily, namens het bestuur

Salamander

Het was in een zomer. Achter het huisje verplaatste ik een paar gestapelde stenen. Die lagen daar op het terras, ooit ergens van over gebleven.

Toen opeens zag ik daar een salamander liggen. Dood. En ik schrok. "O nee", dacht ik. "ik heb hem toch niet over het hoofd gezien? (Ja dus). Ik ben toch niet onbesuisd te werk gegaan? (Ja)." En ik begon mezelf al te verontschuldigen dat ik dat toch niet geweten, niet gezien kon hebben. 'k Wilde alleen maar van die stenen die daar lagen... etcetera. Ik pakte hem op, keek rond naar een geschikt plekje om hem te begraven, toen ik ineens bij zinnen kwam. Ik liep naar de andere kant, daar waar de zon scheen, en wachtte.

En toen gebeurde er iets wonderbaarlijks: Door de warmte van de zon, en misschien ook van mijn hand, kwam de salamander langzaam tot leven.

Nog altijd kan ik er ontroerd door raken, als ik mij dat moment voor de geest haal. Hij leefde. Voorzichtig zette ik hem na een tijdje op een steen langs de border. Even later was hij weg. Ik heb hem niet meer gezien. Maar wat een geschenk.

Judith Schuil

De speeltuin

Bram en dochter Hannah hebben een tuin tegenover de speeltuin, die momenteel afgezet is met een rood-wit lint. "Ik mis het klimrek," vertelt Hannah. "Ik doe daar altijd kunstjes in. Jammer dat we er niet kunnen oefenen, net nu het zomer wordt."

Bram en Hannah zien veel teleurgestelde buurtbewoners omkeren omdat ze momenteel niet bij de Pioniers kunnen spelen. "Dat het nu zo stil is tegenover ons is natuurlijk wel rustig, maar toch... Het is niet de bedoeling. In een speeltuin hoort gespeeld te worden." Bram vertelt dat hij zich vaak plaatsvervangend schaamt als enthousiast aanrennende kinderen weer moeten omkeren.

Op zijn tuinhok heeft hij PRIVE geschilderd. "Het komt wel voor dat kinderen gewoon bij ons in de tuin op de trampoline gaan springen, ze hadden laatst ook het speelgoed van de buurkinderen gepakt om in de speeltuin mee te gaan spelen. "Dat is natuurlijk niet de bedoeling. Meestal is het gewoon heel gezellig al die spelende kinderen tegenover ons," vertelt Bram. "Behalve een oma," vertelt Hannah. "Die roept de hele tijd, Joehoe, goed zo, kom maar." Hannah kan de stem van de oma goed nadoen.

Waarom is het klimrek eigenlijk afgezet?

"Het is niet veilig meer," vertelt Bram. "Het rek wel, maar het zand er onder niet. En wie is er verantwoordelijk voor als er iets gebeurt?" Bram zit in de speeltuincommissie en houdt zich samen met een aantal anderen bezig met het onderhoud en

vernieuwing van de speeltuin. "Bij de laatste controle kregen we te horen dat het valzand niet dik genoeg was en er wortels doorheen steken. Ook is de rand van de zandbak te scherp en waren er nog wat andere kleine dingen." Intussen zijn de kleinere dingen gerepareerd door de commissie en zijn er offertes aangevraagd en zelfs een aannemer gevonden die de grotere klus, het zand en de rand, wou doen. Een hele uitgave vond het bestuur. En moet de vereniging die grote hoeveelheid geld zelf betalen. Er is een subsidieaanvraag gedaan. Die is afgewezen. En dan? Enfin.... Het duurt lang. Tot frustratie van de speeltuincommissie en wellicht ook

van het bestuur. En nu hangt er een rood-wit lint tot frustratie van de kinderen.

Wat nu?

Gaat de vereniging zelf zand kruien om kosten te drukken? Bestaat dat nog? Een heel weekend iedereen op de been met zand zand zand. Moet kunnen toch? We willen toch een veilige en welkome plek zijn voor onze kinderen en voor de buurt. Speeltuincommissie en bestuur hebben samen om de tafel gezeten en ze zijn het er over eens dat de klus zelf klaren niet realistisch is. Het gaat al met al om te veel kilo's. Binnenkort komt er meer informatie.

Oh ja, en als het dan zou kunnen en er zou nog wat geld over zijn, dan zou Hannah wel graag een grote schommel willen in de speeltuin en een pomp waarmee ze modder kan maken.

Oud & Nu

De oude en de nieuwe speeltuin

In de jaren vijftig en zestig waren de gezinnen veel groter dan nu. Er liepen dan ook heel veel kinderen op het tuinencomplex rond. Al vanaf de opening van het tuinencomplex aan de Kögllaan in 1961 konden de kinderen zich vermaken in de speeltuin. De speeltuin bestond aanvankelijk uit een grasveld, drie hoge schommels, een draaimolentje, een hoge glijbaan en een zandbak. Op de plaats van de voormalige vuilstortplaats kwam daar al een gauw een groot pierenbad bij dat zomers heerlijke verkoeling bood.

Er was echter ook behoefte aan wat meer georganiseerde activiteiten voor de jeugd. In

1961 werd daarom de jeugdgroep 'De Zonnige Tuinjeugd' opgericht. Mien Willekes en Bep Sabee waren de drijvende krachten achter de jeugdactiviteiten. Er werd van alles georganiseerd van ringsteken op de fiets, lampionnoptochten, poppenkastvoorstellingen tot sinterklaasmiddagen in het verenigingsgebouw waar wel 70 kinderen aanwezig waren.

In 1971 werd op het grasveld in de speeltuin het jeugdhonk 'De woelige hoek' geopend waar van alles voor de kinderen te doen was: disco compleet met limonade en chips, knutselmiddagen, tafeltennissen en nog veel meer.

De speeltuin kreeg steeds meer een nostalgisch karakter en voldeed op den duur niet meer aan de moderne veiligheidseisen. Bovendien was het pierenbad lek geraakt door de ingroei van boomwortels. Reparatiepogingen mochten niet baten. In 2008 werd een nieuwe speeltuin met speeltoren, duikelrek, wip en vernieuwde zandbak geopend. De houten keet van 'De woelige hoek' raakte steeds meer in verval en werd eind jaren tachtig al gesloopt.

Rian Kraan

▲ DE OUDE NOSTALGISCHE SPEELTUIN IN (VERMOEDELIJK) DE JAREN ZEVENTIG. LINKS DE ZANDBAK EN RECHTS HET PIERENBAD.

▲ DE NIEUWE SPEELTUIN IN 2022. TER ORIËNTATIE: DE ZANDBAK BEVINDT OP DEZELFDE PLEK ALS IN DE OUDE SPEELTUIN.

Lievelingsmoment:

De ochtendwandeling met hond GiuGiu

Lievelingsplanten:

Camelia en later in het jaar de Amaranth.

Portret van onze nieuwe voorzitter Caroline Provily, tuin 118

Je bent zo na het werk op de tuin

"Gaan we buiten zitten? Jawel he." Een bleek zonnetje, nog wat koude wind. Caroline zet thee. Ik gluur om de hoek van het knusse huisje, De gouden lijster. Er hangen allerlei souvenirs van de reizen die Caroline en haar man Arjan maakten naar Italië en verder. Herinneren jullie het verhaal van de tomaten uit Italië uit de nieuwsbrief vorige zomer? Caroline heeft de hele dag achter de computer gezeten. "We wonen vlakbij, dus je bent na het werk zo op de tuin." Ze is jarenlang manager geweest. "Managen kan ik, dat lijkt wat op besturen. Ik vind dat leuk

om te doen. Ook tuinieren vind ik heerlijk. Het was eerst de passie van Arjan, maar al heel snel was ik ook verkocht aan het buiten zijn en de planten zien groeien." Toen de voortuin van hun huis 18 jaar geleden te klein werd, konden ze al snel een tuin krijgen bij de Pioniers en gingen ze meteen hard aan het werk. Inmiddels hebben ze alweer een andere tuin van de grond af aan opgebouwd. "Leuk vogeltje," onderbreekt Caroline mij. Ze tikt de app Birdnet in en weet welke vogel het is.

Een leuke uitdaging

"Tijdens de nieuwjaarsborrel sprak ik met Tjitske, toen riep Arjan: Ik weet wel een goede voorzitter! Zo is het gekomen. Ik heb 2 maanden mee gedraaid in het bestuur, dat is eigenlijk veel te kort. Je hebt tijd nodig om het bestuurswerk goed te leren kennen. Maar dat komt wel. Ik vind het een leuke uitdaging." Caroline heeft een fulltime baan, de zorg voor haar

"Je hebt tijd nodig om het bestuurswerk goed te leren kennen"

oude moeder, twee dochters die studeren in Amsterdam en wil tijd blijven hebben voor de eigen tuin. "Dat lukt wel hoor," zegt ze "Het is een leuk bestuur, de sfeer is goed. De onderwerpen zijn divers en interessant." Ze is inmiddels aangehaakt bij de schouwcommissie om meer mensen en tuinen te leren kennen. Daarnaast is ze bezig om contact te leggen met de externe partijen. Een paar weken geleden was ze bij een bijeenkomst van de nieuwe bouw, zaterdag naar de AVVN, binnenkort naar de brandweer, en dan is er ook nog de gemeente en de OVU.

Verbinding is belangrijk

"Tuinenpark De Pioniers vind ik een heel fijn tuinenpark. Het is niet zo in beton gegoten. Dat moeten we behouden." Caroline vertelt dat ze verbaasd is hoeveel commissies er zijn en hoeveel gedreven mensen er zijn op de Pioniers. "Dat wist ik helemaal niet. Ik zou wel wat zichtbaarder willen maken wat al die mensen doen. Raar ook, dat er zo weinig mensen naar de ALV komen, terwijl ze toch zo actief zijn. Dan moet een ALV toch wat

"Spreek me gerust aan, ik ga graag met mensen in gesprek"

aantrekkelijker worden." Verbinding is heel belangrijk voor Caroline. Ze hoopt dat in de toekomst de vereniging nog meer gedragen wordt door de leden. "We hebben tenslotte allemaal hetzelfde doel. De vereniging is van ons samen, niet van het bestuur." Caroline is iedere ochtend om 8 uur op het tuinenpark te vinden voor een wandeling met de hond GiuGiu, s' Avonds en in het week-eind is ze ook vaak te vinden op het tuinenpark. "Spreek me gerust aan, ik ga graag met mensen in gesprek."

Lievelingsplant:

Astrantia, Zeeuws knoopje. "Zo bijzonder, het lijkt wel kantwerk"

Lievelingsmoment:

Als het donker wordt, de rust die er dan is.

Interview met Paul van Kan, tuin 127

Een feest van kleine beestjes

Toen Paul 31 jaar geleden bij de Pioniers kwam, was hij nieuwsgierig. "Eens kijken wat voor natuur er te vinden is op zo'n lap grond midden in de stad. Het verbaasde me. Het was een feest van vogels, kleine beestjes en een diversiteit aan planten." Hij begon meteen te tellen; planten, vogels, vlinders. Jaarlijks meerdere telrondes. Dat tellen doet hij nog steeds, zijn bevindingen plaatst hij op waarnemingen.nl en ook de AVVN is er blij mee.

Toen Paul 12 jaar oud was had hij al een tuin op het landje van zijn voorouders. "Zelfs de witlof lukte. Toen dacht ik; zo moeilijk is het niet. Dat is eigenlijk nog steeds zo. Ik doe maar wat." Dat is niet helemaal waar, want inmiddels is Paul landschapsecoloog en heeft hij een boekenkast met kennis en rugzak vol ervaring met tuinieren en natuur, waarmee hij allerlei groengroepen inspireert, adviseert en begeleidt. "Van het echte moestuinieren weet ik minder, daarom zit ik in het bestuur van Velt (Vereniging van Ecologisch Tuinieren) en leer ik en passant veel van anderen," vertelt Paul.

We zitten in de kantine en zien het Odense-huis binnen druppelen. Paul heeft een verrekijker voor zich op tafel liggen. "Straks ga ik een bomenronde lopen. Als onderdeel van het beheerplan breng ik de bomen van De Pioniers in kaart. Met de verrekijker kan ik de knoppen aan de bomen goed bekijken."

Laten we wat gaan doen

"Toen ik in 1991 enthousiast was geworden over Tuinenpark De Pioniers kon ik kiezen uit verschillende tuinen – wat een verschil met nu-. Het zou voor 5 jaar zijn, omdat het terrein bebouwd zou gaan worden. Gelukkig ging dat niet door en zit ik nog steeds op dezelfde tuin tegenover de speeltuin. Mijn oudste zoon was toen 1, die speeltuin vlakbij leek ons handig," vertelt Paul "De eerste jaren

was ik druk met onze 3 kleine kinderen en de tuin opbouwen. Maar al snel ontstond het plan de speeltuin te gaan vernieuwen en ging ik me inzetten voor de speeltuincommissie. Daarna hielp ik mee met het invullen van een website en ontstond ook al snel het idee van een gemeenschappelijk tuin, de Beleefstuin. Als ik van te voren had geweten hoeveel werk dat zou zijn, had ik het misschien niet gedaan. We maakten een dik

"Er zijn zoveel mogelijkheden om leuke dingen te doen op het stuk groen wat ons toevertrouwd is"

draaiboek - dat moest ook voor de subsidies - en gelukkig... 90% daarvan is gelukt. Heel veel mensen hebben geholpen." En dan heb je nog de ringslanghoop, de borders van het plein en het beheerplan. Paul heeft met zijn uitgebreide kennis en visie veel gedaan voor onze vereniging. En nog steeds! "Ik zie overal kansen," zegt hij. "Er zijn zoveel mogelijkheden om leuke dingen te doen op het stuk groen wat ons toevertrouwd is. Wij hebben hier het Voedselbosje, de bloembollenborder bij de entree, de nachtvlinder nacht, een bijenburcht... Dat soort initiatieven vind ik geweldig." Ideeën genoeg. "Vergaderen houd

ik niet zo van," zegt hij "Laten we maar wat gaan doen." Handen tekort.

Een vol hoofd en veel lijntjes

Op zijn eigen tuin is hij natuurlijk ook heel graag. "Ik ben eigenlijk nog steeds mijn plan van het 1e jaar aan het uitvoeren. Een tuin is nooit af." Ik vraag hem wat de tuin voor hem betekent. "Mijn tuin is voor mij een rustplek, een thuis. Frankrijk om de hoek. Ik kan twee uur een boek zitten lezen daar." Paul vertelt dat dat heel leuk maar ook wel eens lastig is om bij zoveel dingen betrokken te zijn. Mensen komen hem van alles vragen. "Op een gegeven moment ging ik achter in mijn tuin werken zodat niemand me zag." Lachend: "Toen kreeg ik een bordje met BEN AAN HET UITRUSTEN". Dat was wel fijn. Hoewel ik natuurlijk ook heel graag iedereen help."

Paul loopt soms over "Ik heb zoveel in mijn hoofd zitten," zegt hij "Heel jammer als het alleen maar in mijn hoofd blijft zitten en niemand het weet." Daarom is hij boeken aan het schrijven over landschap en natuurbeheer. Zijn hoofd is niet alleen vol met kennis, maar ook met contacten. "Er zijn zoveel lijntjes en ik ken heel veel mensen en organisaties. Ik houd van verbinden."

Tip van de maand van Paul

Zet je in voor de insecten!

Ze zijn zo belangrijk, de basis van de natuur. Veel soorten zijn er met uitsterven bedreigd, zoals wilde bijen en zweefvliegen. Inheemse bloemen en planten zijn heel waardevol voor insecten. Bouw een bijenburcht (binnenkort bouwen we

een grote in de beleefstuin). Maar red bijvoorbeeld ook de insecten die je huisje binnen vliegen en er dan niet meer uit kunnen.

Zelf een bijenburcht bouwen

<https://www.utrechtnatuurlijk.nl/wildebij/>

Buurman weet alles

Goedemorgen Buurvrouw,

In bikini de sloot in? Het is toch nog helemaal geen zomer!

Beste buurman,

Ik doe aan slootonderhoud, buurman. Op de ALV zeiden ze dat dat nodig is. Er zit allemaal van die slijmerige drab in onze sloot. Ik heb het opgezocht, het heet Smalle of brede waterpest (Elodea nuttallii) wat afgestorven is en de sloot zo lelijk maakt. Ik heb gelezen dat het water niet goed kan stromen in een sloot met veel waterplanten. Er staat ook riet en waterlelies in, die de doorstroming ongunstig beïnvloeden. Het is belangrijk dat riet en liesgras echt worden verwijderd en niet alleen gesnoeid worden. Het moet op wortelniveau los gestoken met een scherpe schop. Verwijderen uit de sloot kan dan verder met een hark of slootschep. Daarom ben ik in het water gesprongen.

Nou buurvrouw,

Pas wel op dat je niet alle waterplanten verwijdert. Vissen en insecten willen tussen de planten schuilen. Ook paren ze hier. De waterplanten dragen bovendien bij aan zuurstof en een betere waterkwaliteit. De natuur kun je beschermen en toch de sloot aanpakken.

U kunt uw sloten het best onderhouden tussen 15 juli en 1 november. En dan nog het liefst tussen eind augustus en begin oktober. In die periode hebben planten en dieren er het minst last van.

Haal aan 1 kant van de sloot planten weg. Vraag de overbuurvrouw om dat volgend jaar te doen, dan geven jullie allebei de waterdieren de kans om te profiteren van de waterplanten. Dus: Onderhoud 1 kant van de sloot per keer. Laat zoveel mogelijk planten aan de kant staan. Deze zorgen met hun wortels voor een stevige kant.

Goed punt Buurman,

Maar ik wil toch even zeggen, u heeft waterlelies staan in uw sloot. Mooi, maar ook zij belemmeren de doorstroming. U moet ze echt aanpakken bij de wortel, heb ik gelezen. Waterlelies kunt u in gaasvormige manden zetten. Die kunnen tijdens de onderhoudsperiode uit de sloot worden verwijderd. Google zegt; de oppervlakte die de waterlelies in beslag nemen zouden niet meer dan 10% van de sloot mogen beslaan voor een goede doorstroming van de sloot.

Ga ik doen buurvrouw, maar ik ga niet in mijn zwembroek! De vereniging heeft een waadbreek, die je kan lenen. Dan krijg ik geen natte voeten.

Weg-geef-spullen

Wil je iets aanbieden aan andere Pioniers? Zet het in de Piodeelt app en niet op het plein bij de weggeefkast. De weggeefkast is voor plantjes en stekjes. <https://www.depioniers.nl/index.php/piodeelt>

De geschiedenis van het plein

Een nieuw gezicht voor ons plein: plek voor ontmoeting rond de pomp. Paul van Kan blikt terug.

2016 - de start

Na een haperend begin is er met een groep van 8 pioniers onder leiding van Lies König, deskundige op het gebied van groenprojecten met bewoners, een basisontwerp gemaakt.

Ik herinner me nog goed de bijeenkomsten in het warm gestookte knusse tuinhuis van Joke. Vellen leeg papier en kleurtjes voor ons. Al gauw was er eensgezindheid over een aantal punten: rondingen, volop ruimte voor activiteiten én een ereplaats voor de pomp, liefst midden in het water. Daarna volgde het hele circus: de gemeente meekrijgen als partner, aannemers zoeken en de nodige financiën. Best vaak vergaderen, bijstellen en weer verder zoeken.

2018 - de basis

De aannemer was gekozen, de materialen besteld, de financiering rond. Een aantal leden had zich ontfermd over de planten in de bestaande plantvakken, die we niet zomaar aan hun lot wilden overlaten. Dat leverde toch weer wat geld op en daarmee droeg menig lid een steentje bij. In het voorjaar ging het asfalt er uit, kwamen mooie klinkers daarvoor in de plaats en rondom het plein gebogen betonelementen als begrenzing van de borders. Een robuuste pergola volgehangen met Blauwe regen en rozen gaf een heel ander uiterlijk aan de kantine die

wat mij betreft nu wel 'paviljoen' mag heten. En als kers op de taart: een ereplaats voor de pomp (een replica van de pomp op het Geertekerkhof, door de leden in 1975 geschonken bij het 40 jarig jubileum) inderdaad.... midden in het water.

2019 - de plantlijst

In kleiner verband (Annemiek, Bea, Joke en Paul) zijn we gaan zoeken naar de ultieme invulling van de borders. Piet Oudolf was ons grote voorbeeld. Piet verwierf wereldfaam met zijn borders die gebaseerd zijn op natuurlijke vegetaties (met een prominente rol voor grassen) en de seizoenen, want ook in de winter hoort een border mooi te zijn. Robuuste borders, een beetje wild. In Amerika wordt zijn stijl 'The Dutch Wave' genoemd. De vlindertuin in het Maximapark is een prachtig voorbeeld. Vanuit een eerste waslijst aan wensplanten kwam uiteindelijk een beperkte selectie te voorschijn. De planten moesten namelijk aan een aantal criteria voldoen. Als eerste zou de plant moeten passen in het palet van wit, roze, purperrood, violet en blauw. Vervolgens was aantrekkelijkheid voor bijen en vlinders een voorwaarde (meestal vinden wij mensen dat soort planten ook fraai). Ten slotte moesten de planten goed afgestemd zijn op de vrij lastige omstandigheden op een deel van het plein: veel zon, warm en droog. Het

idee was niet te veel soorten door elkaar te zetten, maar groepen van de zelfde soort te laten terugkomen. Daarmee krijg je eenheid en bovendien passen grotere groepen beter bij de schaal van de border. Want vergis je niet: er moest maar liefst 200 m² worden ingeplant. Gemiddeld 6 planten per vierkante meter. Dat is 1200 planten!

2020 - de aanplant

In het voorjaar van 2020 gingen de eerste planten de grond in, niet wetende dat het een heel droog jaar zou gaan worden. Al gauw merkten we verschil in voeding en vochtvasthoudend vermogen van de grond. Vooral de grote abeel is een groot probleem omdat deze boom veel vocht en voeding wegtrekt met wortels die tot aan het oppervlak liggen. Verschillende planten hebben we toen maar snel verplaatst om te voorkomen dat ze het niet zouden redden. In de herfst van dat jaar kwam een tweede lading en het voorjaar van 2021 nog een derde aanvulling van vooral droogtebestendige planten. Ook kregen we van verschillende leden leuke soorten die prima in het ontwerp pasten. Inmiddels is er een totaal van ruim 50 soorten. Ondanks dat is het beeld rustig, mede door de grote groepen van 6 soorten grassen die vooral in de herfst en winter een aangenaam plaatje opleveren. En zo is het plein nooit saai. Het plein werd september 2020 geopend door wethouder Linda Voortman.

Paul van Kan

Een nieuw huis voor de ringslang

In een tijd waarin er in Nederland op veel plekken vanwege stikstof niet gebouwd kan worden, werd er begin april op het tuinencomplex 'een huis' vervaardigd voor de ringslang. Ik hoor je denken, een slang?

Jawel, in Nederland leven er 3 slangen in het wild, en ze zijn niet gevaarlijk voor de mens. De ringslang, de adder en de gladde slang. De gladde slang houdt van bossen en heide, de adder leeft op de hoge zandgronden; deze twee soorten zul je dus in de omgeving van de stad Utrecht niet snel vinden. De ringslang daarentegen wel! Ook op de

Pioniers zijn er in het (recente) verleden waarnemingen geweest. De ringslang is een 'waterslang' en de kans dat je deze slang zult zien is dus ofwel zwemmend in het water ofwel zonnend - ik heb ze weleens op bramenstruiken zien liggen. Op een aantal plekken in Utrecht, voornamelijk aan de randen van de stad,

worden er elk jaar zogenaamde broeihopen aangelegd waar de ringslang haar eieren kan leggen. Ook op onbedoelde plekken, in een warme composthoop, legt ze soms haar eieren.

Op de Pioniers was het even geleden dat de broeioop was opgebouwd. Gelukkig is er weer een groepje tuin-vrijwilligers bij elkaar gekomen om de oude hoop op te bouwen en een nieuw exemplaar aan te leggen. De hoop bestaat uit blad, takken en paardenmest voor het 'broeien'. Dat ligt allemaal in laagjes op elkaar. Een broeioop ligt het beste in de zon en dichtbij het water, zodat de jonge slangetjes na het uitkomen uit het ei, hun weg naar het water kunnen vinden. De hoop ligt in het noordwesten van het tuinencomplex, ga gerust eens kijken. Er staat ook een informatiebord bij.

Volgend jaar gaan we de hoop weer afbreken en opbouwen en we hopen dat we dan eierschalen gaan vinden, waaraan we kunnen zien dat onze inspanningen niet voor niets zijn geweest!

Ineke Blijleven, een betrokken bewoner van Voordorp

Versterk een van de commissies in plaats van Tuindienst!

Kom bij de Beleeftuin

Er wordt een keer in de 3 weken gewerkt, in de zomer op maandagavond van 7 tot 9, en als het te donker wordt op zaterdagochtend van 10 tot 12.

Info bij karolienvangent@gmail.com

Kom bij de Poetscommissie

Bij toerbeurt maak je de toiletten schoon.

Info bij **Sandra 06-24275384**

En meer hulp gevraagd

We kunnen hulp gebruiken bij het organiseren van evenementen zoals de GroenMoetjeDoendag of versterk het bestuur!

Info bij secretaris@depioniers.nl